

Funcționarii publici

Государственный служащий

Nr. 1 (278) ianuarie 2008

ZIAR BILUNAR

Apare din decembrie 1994

Eveniment

MESAJUL DE FELICITARE CU PRILEJUL ANULUI NOU AL DOMNULUI VLADIMIR VORONIN, PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

împlini și cele mai tainice dorințe ale noastre.

Eu cred totuși că anul ce se încheie a fost un an deosebit în felul său pentru noi toți, pentru țară, pentru societatea noastră.

Anume în anul 2007 țara noastră a reușit să supraviețuiască unei secete fără precedent. Însă seceta nu s-a transformat într-o tragedie, în primul rând, de aceea că cercul de prieteni, sinceri și buni, ai țării noastre a devenit mult mai larg, iar simpatiile pentru ea au crescut cu mult. Noi nu am rămas singuri în fața nenorocirii.

În acest an, noi am înregistrat progrese în relațiile cu Uniunea Europeană. Cetățenii Moldovei au obținut dreptul de a vizita, în baza unei proceduri simplificate, țările Comunității Europene, iar

economia noastră - posibilitatea de a avea acces liber pe piețele acestor țări.

În anul acesta, noi am consolidat cursul spre parteneriatul strategic cu Rusia. Anume din acest an Moldova a căpătat statutul de țară deschisă atît Occidentului, cît și Răsăritului, țară atractivă pentru investiții și colaborare.

În anul care pleacă, în pofida emoțiilor și polemicii din timpul alegerilor autorităților publice locale, noi am reușit să menținem stabilitatea și încrederea societății, să ne reafirmăm devotamentul necondiționat față de valorile democratice.

Sînt ferm convins că anume în acest an noi am reușit, împreună cu Dumneavoastră, să punem o bază trainică pentru dezvoltarea accelerată a țării. Munca grea,

uneori în asalt, s-a terminat. Vine timpul ca întreaga societate moldovenească să culegă roadele perioadei precedente. Cred că ele ne vor bucura. Or, în fond, noi toți, fără excepție, dorim niște lucruri obișnuite, normale: muncă interesantă, salariu decent, stimă față de propria persoană și, desigur, fericire și bunăstare.

Vă doresc tuturor, dragi compatrioți, să aveți în viață anume aceste lucruri simple, dar care, probabil, sînt cele mai importante. Să aveți în Noul An mai multă bucurie în casele Dumneavoastră, să aveți mai multă dragoste în familie, mai mult optimism în inimile Dumneavoastră.

Vă felicit cu prilejul Anului Nou - 2008!

La mulți ani!

Chișinău, 31 decembrie 2007

650 de ani de la întemeierea Statului Moldovenesc

STATUL ȘI CONSTITUIREA SISTEMULUI MOLDOVENESC DE ADMINISTRARE

Primul deceniu care a urmat imediat după proclamarea independenței Republicii Moldova (27 august 1991) se caracterizează prin grave perturbări și zguduiri interne în societatea moldovenească. Cauza principală constă și în faptul că în perioada respectivă noțiunile sfînte de demnitate, identitate națională, patriotism, democrație etc. erau utilizate preponderent în scopuri meschine, fiind, de fapt, atestată o lipsă

totală de patriotism autentic. Sînt absolut convins că în această situație extrem de confuză a fost cu totul bine venită Recomandarea a 15-a a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, adoptată la cea de-a 771-a reuniune din 31 octombrie 2001 privind predarea istoriei în Europa în sec. XXI. Consiliul Europei a insistat asupra

(Continuare în pag. 5)

Alexandru ROMAN,
rector al Academiei de
Administrare Publică pe lângă
Președintele Republicii
Moldova, doctor habilitat
în științe istorice,
profesor universitar

Vă urez un An Nou cu fericire și noroc!

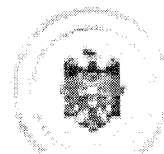
Счастливого и удачного Нового Года!

Best wishes for Happy and Successful New Year!

Les meilleurs vœux de bonheur et de succès pour la Nouvelle Année!

La Mulți Ani!

Vladimir VORONIN,
Președintele Republicii Moldova
Chișinău-2008

Vasile TARLEV,
Prim-ministru

Andrei STRATAN, viceprim-
ministru, ministru al Afacerilor
Externe și Integrării Europene

**Stimate Domnule
Alexandru Roman.**

**Consilier principal de stat
M. Platon**

Rectoratul exprimă sincere mulțumiri conducătorilor instituțiilor administrației publice centrale și locale, misiunilor diplomatice din țară și de peste hotare, managerilor instituțiilor superioare de învățământ din țară și de peste hotare, masteranzilor pentru mesajele de felicitare și urările de sănătate și fericire adresate colectivului Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova cu prilejul sărbătorilor de iarnă și sosirii Anului Nou – 2008, an în care instituția noastră aniversează 15 ani de activitate.

Alexandru ROMAN,
rectorul Academiei,
doctor habilitat, profesor universitar

ȘEDINȚA CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

La data de 29 decembrie, 2007 a avut loc ședința ordinară a Consiliului de Administrație al Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova cu următoarea ordine de zi:

1. Cu privire la Regulamentul de activitate al Consiliului de Administrație.

2. Cu privire la Planul de pregătire a specialiștilor în cadrul Academiei de Administrare Publică pentru perioada 2008-2012.

3. Diverse.

DI Alexandru ROMAN, vicepreședintele Consiliului de Administrație, rectorul Academiei referindu-se la Regulamentul de activitate a Consiliului de Administrație, a expus principiile de numire și alegere a membrilor Consiliului, ceea ce poate conduce la eficientizarea sarcinilor, care stau în fața Academiei, îndeosebi în anul aniversar de studii 2007-2008. În acest context, Alexandru Roman a ținut să argumenteze rolul acestui organ coordonator al Academiei, care urmează să examineze noile direcții principale ale politicii de cadre în serviciul public în conformitate cu standardele educaționale naționale și internaționale.

DI Valentin GUZNAC, ministrul Administrației Publice Locale al Republicii Moldova, Președinte al Consiliului de Administrație, a menționat că, actualmente, realizarea reformelor social-economice în sectorul public din Republica Moldova necesită o nouă concepție a administrării și un nivel profesional corespunzător atât la nivel central, cât și local. Acestea pot fi obținute doar prin formarea unei administrații publice

Conform prevederilor Statutului Academiei, aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1379-III din 18 iulie 2003, Academia de Administrare Publică „elaborează strategii de formare și perfecționare profesională a funcționarilor publici și a persoanelor cu funcții de răspundere electivă, realizează procesul de formare și perfecționare a funcționarilor publici și a altui personal din cadrul autorităților administrației publice”.

Concepția instruirii în domeniul administrației publice în Academie pentru perioada 2008-2012 va cuprinde următoarele obiective principale destinate pregătirii specialiștilor, care vor contribui la accelerarea reformelor social-economice și politice din țara noastră:

- adaptarea calificărilor și aptitudinilor la schimbările tehnologice și de alt ordin din serviciul public în scopul îmbunătățirii performanței funcționarilor publici prin adaptarea lor la schimbările în cadrul tehnologiilor moderne, noii legislații etc;

- dezvoltarea eficienței executării sarcinilor;

- promovarea managementului resurselor umane;

- consolidarea relațiilor dintre serviciul public și beneficiari și îmbunătățirea calității serviciilor publice, prestate populației;

- dezvoltarea cooperării internaționale și perspectiva de integrare europeană.

Concepția instruirii la moment și în perspectiva următorilor cinci ani este bazată pe principiile umanitarizării, accesibilității, creativității, diversității, responsabilității juridice și sociale.

profesionale și eficiente ce implică funcționari publici competenți, motivați și imparțiali.

Pronunțându-se pe marginea celei de-a doua chestiuni cu privire la Planul de pregătire a specialiștilor în cadrul Academiei, dl Valentin Guznac a subliniat necesitatea examinării propunerilor pentru organele de resort privind perspectivele dezvoltării Academiei de Administrare Publică în vederea pregătirii și

perfecționării eficiente a funcționarilor publici.

Actualmente, concepția instruirii, precum și organizarea activităților de formare și perfecționare a funcționarilor publici urmează a fi dezvoltate în următorii cinci ani în cadrul Academiei și include 5 niveluri de instruire a specialiștilor:

a) studii superioare de masterat (profesional) la secția de zi, cu durată de 2 ani și cu frecvență redusă, cu durată studiilor de 3 ani;

b) studii postuniversitare specializate prin masterat (academic) la secția de zi, cu durată de 1 an (începând cu anul 2008, conform noului Regulament, promovat de Ministerul Educației și Tineretului, durată studiilor se prevede de 1-2 ani);

c) studii de doctorat;

d) studii postdoctorat;

e) cursuri de perfecționare continuă.

Inaugurarea în anul 2006 a paginii WEB oficiale a Academiei deschide noi oportunități pentru instruirea la distanță a funcționarilor publici, activitate care se preconizează a fi preluată, începând cu anul 2008, ținând cont de extinderea posibilităților creative în instruirea Bibliotecii electronice, conectate recent la programul internațional de date EBSCO.

Galina MARDARE

Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, a semnat decretul privind declararea anului 2008 An al Tineretului.

Avînd în vedere necesitatea sporirii rolului tinerilor în viața social-politică și culturală și în scopul creării de condiții pentru manifestarea plenară a potențialului creator al tinerei generații, Președintele Republicii Moldova a emis un decret privind declararea anului 2008 An al Tineretului.

În conformitate cu decretul Șefului statului, pînă la 25 ianuarie 2008, Guvernul va crea Comisia națională pentru desfășurarea acțiunilor consacrate Anului Tineretului, incluzînd în componența acesteia reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, precum și ai organizațiilor neguvernamentale de tineret și ai organizațiilor

2008 - AN AL TINERETULUI

mentale de tineret și ai organizațiilor internaționale în Republica Moldova.

De asemenea, Guvernul va identifica sursele de finanțare a acțiunilor consacrate Anului Tineretului și va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea lor: va asigura realizarea prevederilor Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la tineret. Strategiei pentru tineret și ale altor acte normative în domeniul tineretului, în special ale celor care se referă la implicarea tinerilor în luarea de decizii, la garantarea dreptului la instruire, la educație, la dezvoltarea spirituală și fizică, la ocrotirea sănătății, la pregătirea profesională, la plasarea în câmpul muncii și la susținerea materială și financiară în asigurarea cu locuință.

Guvernul va coordona activitatea autorităților administrației publice centrale și locale privind asigurarea drepturilor tineretului. Comisia națională, de comun acord cu autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și cu organizațiile neguvernamentale de tineret, va elabora în termen de o lună Programul de acțiuni consacrate Anului Tineretului.

La desfășurarea acțiunilor consacrate Anului Tineretului, Guvernul și autoritățile administrației publice centrale și locale vor conlucra cu Comisia națională, cu asociațiile obștești și cu reprezentanțele organizațiilor internaționale în Republica Moldova.

Chișinău, 31 decembrie 2007

NOI PERSPECTIVE DE COLABORARE

Recent, rectorul Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, dl Alexandru Roman, doctor habilitat, profesor universitar, a

Academiei și businessmenilor din Moldova, au fost discutate alte chestiuni de interes comun.

În legătură cu aniversarea celor 15 ani de activitate a Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, dl Alexandru Roman i-a invitat pe Igor Krapivka și Ion Leșan, iar în persoana lor și pe alți oameni de afaceri din țară să participe cu comunicări la Conferința științifico-practică internațională care va avea loc la 21 mai 2008, la alte activități aniversare

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, a confirmat participarea la festivitate a oamenilor de afaceri și posibilitatea acordării unui suport logistic și financiar la organizarea și desfășurarea manifestărilor consacrate aniversării de 15 ani de la fondarea Academiei.

La întrevvedere au participat Svetlana Cojocar și Igor Gamov, doctori în economie, șefi catedră, antrenați în activitatea Centrului academic de parteneriat economic „Moldova Europeană”, precum și Victor Andrușceac, șef Secție informativ-analitică.

Text și foto
Vlad CIOBANU

avut o întrevvedere cu dnii Igor Krapivka, președinte al Consiliului Clubului Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”, vicepreședinte al Senatului Academic Internațional, și Ion Leșan, director executiv al Clubului.

În cadrul întîlnirii a fost abordată necesitatea intensificării colaborării în diverse domenii de activitate, evidențiindu-se, în special, cel al perfecționării profesionale a managerilor structurilor economice din țară, elaborării unor teme comune științifico-aplicative în sferele de activitate economico-socială și managerială cu participarea activă a cadrelor profesoral-didactice ale

cadru Academic. Totodată, li s-a propus să delege 2-3 persoane din Consiliul Clubului „Timpul” în Comitetul de organizare a manifestărilor jubiliare.

Dl Igor Krapivka, fiind și director general al Orvento-Metal Trading Co Ltd Moldavian-English Joint-Venture, deținătorul titlului de businessman al anului 2007, acordat de

STATUL ȘI CONSTITUIREA SISTEMULUI MOLDOVENESC DE ADMINISTRARE

(Continuare din pag. 1)

dimensiunilor transformărilor din domeniul educației și culturii, ale marilor provocări din Europa noului secol și mileniu, considerînd necesară studierea istoriei în context integrat la nivel local, național și european și **educarea sentimentului de dragoste față de Patrie, de altoire a toleranței culturale, lingvistice și religioase** în societatea contemporană.

Un rol important la făurirea și consolidarea statului democratic de drept l-a avut promovarea interesului național al Republicii Moldova, inclusiv prin acțiunile cu caracter național general: proclamarea în 2003 a **Anului Dimitrie Cantemir** (330 de ani de la nașterea domnitorului), iar *"în semn de înaltă prețuire a rolului său remarcabil în istoria Statului Moldovenesc și avînd în vedere necesitatea cultivării patriotismului și consolidării statalității Republicii Moldova"* 2004 – **An al lui Ștefan**

cel Mare și Sfînt (comemorarea a 500 de ani de la trecerea în neființă a marelui om de stat).

În același context, în ianuarie 2004, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea cu privire la *aniversarea de 645 de ani de la crearea Statului Moldovenesc*, concepută ca formă superioară de organizare a vieții sociale în spațiul carpato-ponto-danubian, care a contribuit la constituirea sistemului autohton de administrare centrală și locală, devenit cunoscut în istoria multiseclară a poporului nostru drept **"sistem tradițional moldovenesc de administrare"**.

"Reieșind din necesitatea cultivării spiritului patriotic și întăririi statalității Republicii Moldova", Președintele Republicii Moldova, dl Vladimir Voronin, a semnat la 6 noiembrie 2007, Decretul nr. 1365–IV privind declararea anului 2009 drept **"An al sărbătoririi a 650 de ani de la întemeierea Statului**

Moldovenesc" (art.1). A fost constituită Comisia de Stat pentru desfășurarea acțiunilor consacrate sărbătoririi a 650 de ani de la întemeierea Statului Moldovenesc, prezidată de șeful statului dl Vladimir Voronin. Dnii Vasile Tarlev, Prim-ministru al Republicii Moldova, și Gheorghe Duca, președintele Academiei de Științe a Moldovei, sînt desemnați vicepreședinți. Din componența Comisiei de Stat fac parte, de asemenea, Președintele Parlamentului, dl Marian Lupu, ex-Președinții Republicii Moldova, dnii Mircea Snegur și Petru Lucinschi ș.a. – în total 19 personalități marcante din republică.

La prima ședință a Comisiei de Stat, Președintele Republicii Moldova dl Vladimir Voronin a menționat **"importanța elaborării unui plan exhaustiv, compus din multiple măsuri de amploare dedicate sărbătoririi aniversării Statului**

(Continuare în pag. 6)

Academia 2007-2008: realizări și perspective

1. Printre cele mai semnificative realizări ale Academiei în 2007 am enumera: reactivarea Seminarului științific specializat pentru susținerea tezelor de doctor și trecerea de la pregătirea funcționarilor publici în cadrul studiilor postuniversitare la un grad mai înalt – prin masterat profesional. Pentru Direcția relații internaționale anul este semnificativ prin faptul că s-a înnoit cadrul științifico-didactic la catedrele Relații internaționale; Comunicare

și limbi moderne. Specialiști de o înaltă calificare științifico-didactică și experiență în administrarea publică se află astăzi în fruntea subdiviziunilor.

În premieră, Direcția noastră împreună cu Secția cooperare internațională, în colaborare cu Am-basada

Externe și Integrării Europene.

Menționăm, stagiarea colaboratorului Direcției relații internaționale (pentru întâia dată) la Centrul European de Studii Securitate „G. Marschall”, precum și participarea activă a colaboratorilor catedrelor la conferințele și seminarele științifico-practice naționale și internaționale. Fructuos a fost anul și la capitolul publicațiilor. Colaboratorii noștri au semnat în calitate de autori circa 90 de lucrări științifice, printre care și lucrări fundamentale în domeniu.

2. Realizările menționate, suntem convinși, vor fi o bază științifică pentru sporirea eficienței procesului de pregătire profesională a funcționarilor publici prin studii de masterat în domeniul Relațiilor internaționale.

Emil CIOBU,
șef Direcție,
doctor, conferențiar universitar

EXPRES-ANCHETA „F.P.”
1. Care, în opinia Dumneavoastră, au fost cele mai semnificative realizări ale Academiei de Administrare Publică în 2007?
2. În ce mod aceste realizări pot servi o punte, o bună temelie în evoluția dezvoltării instituției în cel de-al 15-lea an aniversar de activitate?

S.U.A.
și cu susținerea Președintelui Republicii Moldova, a desfășurat primele cursuri de perfecționare a diplomaților din Ministerul Afacerilor

(Sfârșit. Început în pag. 1)

Moldovenesc și care urmează să se desfășoare pe parcursul anilor 2008 - 2009”.

În virtutea realizării obiectivelor trasate de Comisie la Academie a fost elaborat Planul de acțiuni academice, instituirea în revista “Administrarea Publică” și ziarul “Funcționarul public – Государственный служащий” a rubricii “650 de ani de la

există “deja timp de mai bine de o jumătate de secol”. Autorul consideră că “la acea vreme Țara Moldovei includea trainic în hotarele sale *ținutul Sucevei (un vechi voievodat autonom) și Țara Șepenițului (veche formațiune statală și ea)*, ajungând pînă la Nistru, în segmentul dominat de cetatea Hotinului”.

Printre principalele se **evidentiază eforturile de centralizare**

mare, cel oficial, al domnitorului Ștefan cel Mare (deși primul sigiliu în calitate de atribut oficial de stat a fost introdus de Alexandru cel Bun, fiind confecționat în cadrul cancelariei domnești. El reprezenta o evoluție continuă a sigilografiei moldovenești de-a lungul secolului XV și ulterior).

Pe parcursul glorioasei domnii a lui Ștefan cel Mare s-a consolidat organizarea instituțională a Țării Moldovei, fiind definit complet aparatul

STATUL ȘI CONSTITUIREA SISTEMULUI MOLDOVENESC DE ADMINISTRARE

întemeierea Statului Moldovenesc” cu publicarea materialelor științifico-publicistice. În contextul evenimentelor planificate a avut loc susținerea publică a tezelor de doctor în științe la *specialitatea “Teoria, metodologia și istoria administrației publice”*, proces inițiat de susținerea cu brio a tezei “*Evoluția statalității moldovenești în epoca contemporană*” de către președintele Comisiei parlamentare pentru cultură, știință, învățămînt, tineret, sport și mijloace de informare în masă, membrul Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova, dl Victor Stepaniuc, în care este analizată științific geneza, dezvoltarea și consolidarea Statului Moldovenesc cu începere de la 1359.

Dimitrie Cantemir consemna în *Descriptio Moldaviae* ca organizări prestatate **trei republici**. În extremitățile de nord și sud acestea erau “Cîmpulung, cît și Vrancea ca un fel de republici”, cea de-a treia era indicată “la răsărit de Prut, ceea a Tîgheciului, ocupînd regiunea de pădure sau codru care mărginea spre nord-vest sfera Bugeacului”.

Istoricul P.Parasca analizează procesul național-statal și conchide că în cursul extinderii teritoriului pînă la hotarele lui istorice între Carpații orientali, Nistru și țărmul Mării Negre, între limanul Nistrului și Delta Dunării, s-au produs mai multe faze și către anul 1359 *voievodatul Moldovei*

a organizării statale și de întărire a autorității puterii centrale. În esență, s-a derulat un proces al agregării formațiunilor timpurii și extinderii teritoriale a Țării Moldovei, voievodat din valea de pe cursul riului Moldova, de la care i-a provenit și denumirea, pînă la constituirea hotarelor istorice ale lui între Carpații Răsăriteni, Nistru și Marea Neagră. **Organizarea instituțională a Țării Moldovei s-a încheiat cu crearea sistemului central de administrare și al celui local.** Primul nivel, conform documentelor istorice, era reprezentat de instituția domniei. Astfel, în virful scării ierarhice privind organizarea politico-administrativă a Moldovei se află domnitorul sau marele voievod. În persoana monarhului erau concentrate atribuțiile supreme legislative, executive, judecătorești, militare și administrative în ansamblu.

Documentele istorice atestă rolul deosebit al domnitorului Ștefan cel Mare (1457-1504) în promovarea și aprofundarea reformelor administrative din Țara Moldovei inițiate în primele decenii ale sec. XV de către bunicul său – Alexandru cel Bun (1400-1432). În scopul constituirii sistemului documentar al autorităților administrative, autentificării lor prin aplicarea atributicii de stat cu încă mai bine de 500 de ani în urmă se elaborează sigiliul mare și sigiliul mic ale organelor administrației de stat. Documentar este bine cunoscut sigiliul

de stat și sistemul de administrare centrală și locală. Primul nivel, cel central, era reprezentat de instituția domniei. Sfatul domnesc și Marea Adunare a Țării. Urma apoi sistemul de administrare al ținuturilor și locală (ale satelor și orașelor).

A devenit evident faptul că cele mai progresiste modele de administrare din lume se bazează pe o experiență bogată acumulată timp de decenii sau chiar secole la rînd. Această experiență are un suport trainic, creat prin tradițiile istorice statornice în toate domeniile sistemului administrativ central și de administrare locală. De aceea, în condițiile actuale, *este important obiectivul de a cunoaște și, în cazuri aparte, de a revigora experiența pozitivă din istoria activității politice și administrative.*

În procesul afirmării Republicii Moldova ca stat suveran și independent, știința istorică națională este chemată să studieze documentele inedite privind constituirea și evoluția sistemelor de administrare în Moldova pe parcursul a circa 650 de ani de existență. În baza datelor documentare și realizărilor științei istorice contemporane, este necesară analiza celor mai eficiente forme de administrare aplicate în viața politică complexă și controversată din țară, concomitent cu trasarea direcțiilor prioritare de dezvoltare a administrației publice centrale și locale pentru viitor.

...ȚARA MOLDOVEI DIN MUNTE PÎNĂ LA MARE

Apariția și afirmarea în 1359 a Statului Moldovenesc de sine stătător a fost rezultatul, suma unor condiții de ordin social (creșterea continuă a populației, inclusiv pe seama coloniștilor din nord-vest și nord-est), economic (lărgirea suprafețelor cultivate, dezvoltarea orașelor, târgurilor, drumurilor comerciale), etnic (în rădăcinarea conștiinței apartenenței la o comunitate etnică - moldoveni cu trăsături similare pe plan intern, deosebitoare pe plan extern), militar (soprirea potențialului militar și a experienței în luptele cu tătarii, maghiarii pentru apărarea voievodatului/țării natale) și politic: voința populației autohtone (nu numai a celei romanizate) de a trăi și munci liber și pașnic moșia comună - Țara Moldovei condusă de voievozii săi moldoveni.

Bogdan I Întemeietorul a fost urmat la cîrma Statului Moldovenesc de Lațcu (1365-1375), de Petru I Mușat (1375-1391), de la care ni s-a păstrat primul document emis de cancelaria Moldovei. Scrisă în limba latină și semnată la Hirleu la 1.05.1384 această diplomă voievodală inițiază formula tradițională a diplomatiei (a actelor oficiale) moldovenești care, ulterior, va fi perfecționată și statornicită definitiv pe timpul domniei lui Ștefan cel Mare (1457-1504): voievod și domn (stăpînitor suprem). Documentul e semnificativ din mai multe puncte de vedere: atestă pe Maria, mama lui Petru I Mușat, de la care a și pornit dinastia Mușatinilor, constată influența catolicismului, confirmă existența drumurilor comerciale (a vămilor și centrelor de depozitare a mărfurilor - „cîntarul care este în zisul Tîrg al Siretului”) ș.a. Petru I Mușat a bătut primii bani ai Țării Moldovei - „groși de argint emiși în două valori, care au ajuns să circule și în afara granițelor Moldovei”. Diploma menționează suportul divin al domniei, subliniind că „Nos Petrus” este nu numai „waivoda”, ci și „dux terre Moldaviae”... Se cuvine să amintim aici, că în lumea feudalității apusene termenul „duce” (dux) reprezintă vârful piramidei feudale. Prin această diplomă,

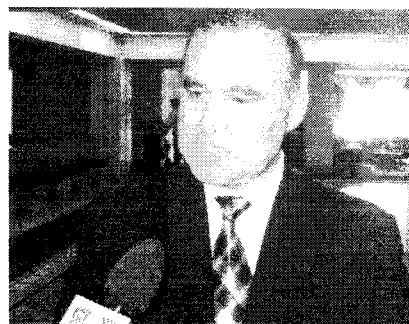
Petru I Mușat nu numai subliniază că este „dux” - conducător suprem al Moldovei, ci și încetățenește tradiția domnitorilor moldoveni de a se sprijini pe credința boierilor lor, fapt întărit de pecetea domnească.

Domnind 16 ani (1375-1391) Petru I, fiul Mariei Mușata, în 1387 readuce Moldovei regiunea cuprinzînd cetățile Hotin, Tețina, Hmeliov, stăpînește Cetatea Albă. Mută reședința domnească la Suceava, care va rămîne capitală a Moldovei pînă în a doua jumătate a veacului XVI-lea. Demonstrînd clarviziune de adevărat conducător de stat și calități de veritabilă personalitate politică, Petru I Mușat n-a permis instalarea în scaunul mitropolitan al Moldovei a unui ierarh străin, a înființat o nouă episcopie - cea de la Rădăuți. A întreținut legături cu marele cneaz al Moscovei Dimitrie Donskoi și cu urmașul acestuia în scaunul moscovit. La 6 mai 1387 „Petrus waivoda Muldauensis” depune omagiu de vasalitate lui Wladislaw, regele Poloniei. Omagiul este repetat de Roman I voievod la 5.01.1393. La 6.01.1395 Ștefan I voievod, și boierii Moldovei depun și ei jurămînt de vasalitate regelui Poloniei.

Pe timpul domniei lui Petru I capul de zimbru devine stemă a Moldovei.

Al doilea act moldovenesc păstrat - gramota lui Roman I (1391-1394) semnată la 30.03.1392, prin însăși titulatura domnitorului, nemaivorbind de conținut, consemnează rodul unei îndelungate străduințe - de aproape jumătate de veac - de integrare a teritoriului Țării Moldovei, de statornicire a structurilor sale instituționale, de confirmare și pe cale diplomatică (prin acte de cancelarie) a moldovenilor - etnie fondatoare a Statului Moldovenesc.

Astfel, Roman I se intitulează „Великий самодержавный милостью Божию господин ио Роман воевода обладая Землею Молдавскою от планины до моря” („Marele singur stăpînitor, cu mila lui Dumnezeu Domn iо Roman voievod, care stăpînește Țara

Victor STEPANIUC,
viceprim-ministru al
Republicii Moldova

Moldovei din munte pînă la mare ...”).

Cu cît mai mult se afirma în istorie Statul Moldovenesc, cu atît mai evident se manifestau tendințele Ungariei și ale Poloniei de a supune țara moldovenilor. Aceste scopuri s-au arătat deschis în *Tratatul de la Lublau* (1412), prin care Polonia și Ungaria hotărîseră *împărțirea între ele a Moldovei*. Situația geografică, împrejurările istorice, orientarea confesională a populației nu admiteau învrăjbirea cu ambele țări vecine. Fiind o țară ortodoxă învecinată de două mari puteri militare catolice: Ungaria și Polonia, Moldova este constrînsă să accepte suzeranitatea uneia din ele, pentru a exclude pericolul din partea alteia. Astfel, începînd cu Petru I Mușat, care a depus omagiu regelui Poloniei Wladislaw la 6.01.1387, Moldova își aliniază acțiunile externe coordonatelor politicii Poloniei. Mai bine de trei veacuri de-a rîndul dezvoltarea economică, în primul rînd, pe calea comerțului, viața socială și culturală a Moldovei se va afla sub influența Poloniei în multe privințe folositoare: Moldova nu plătea tribut Poloniei, domnitorii moldoveni puteau susține relații cu alte țări. Moldova și-a menținut numele statului țara Moldovei, Terre Moldaviae și titulatura domnitorilor: voievod și domn al Moldovei.

(Fragment din *Monografia „Statalitatea poporului moldovenesc”, 520 p. - Chișinău, 2005.- ÎS Firma Editorial-poligrafică „Tipografia Centrală”*)

PE-AICI PĂȘIT-A EMINESCU...

La 15 ianuarie 2008 se împlinesc 158 de ani din ziua nașterii marelui nostru poet Mihai Eminescu

În vara anului 1974, fiind încă tânăr de tot, avui marea și fericita ocazie de a mă afla într-o deplasare de serviciu în județul Botoșani (România). Raionul Fălești, unde am lucrat peste 15 ani de zile și m-am ocupat tocmai de relațiile de prietenie cu județul Botoșani ca fiind unități teritorial-administrative de frontieră, în temeiul unor acorduri sovieto-române, efectua lunar schimburi reciproce de delegații în diverse domenii: învățământ, cultură, agricultură, construcții etc. Mie, nu știu de ce, mi s-a încredințat să conduc o delegație din domeniul comerțului, deși nu aveam nimic comun cu „tîrguiala” raionului decît doar în calitate de simplu cumpărător. Toți, care aveau prilejul să viziteze județul Botoșani, povesteau la întoarcere că li se organiza numaidecît și o vizită la Casa-muzeu „Mihai Eminescu” de la Ipotești – cunoscută în întreaga lume localitate, căci tocmai acolo văzuse lumina zilei la 15 ianuarie 1850 genialul nostru poet național Mihai Eminescu.

Vă dați seama, cît de

mult îi invidiam pe oamenii care aveau prilejul să vadă locurile copilăriei lui Eminescu, deși mulți dintre ei nici n-au auzit măcar de poet, nu mai vorbesc de lectura poeziilor sale.

Nu voi ascunde: în sinea mea nutream marea speranță de a vizita locurile

Chișinău, studiasem foarte multă literatură despre viața, activitatea și creația marelui Eminescu, ascultasem cursul special „Eminescu” al irepetabilului meu decan și profesor de literatură clasică

Ion Osadenco, frecventasem numeroase spectacole la Teatrul de

reușisem să mă aflu pe urmele poetului de la Cernăuți și Odessa, să procur personal sau prin intermediul altcuiva literatură română, în primul rînd, despre Eminescu, de la Moscova, Kiev, Leningrad, Lvov și din alte orașe ale fostei URSS. Vreo cîțiva ani am fost chiar președinte al cercului științific studentesc de pe lîngă catedra de literatură moldovenească (cum era pe atunci), în cadrul căruia luam în dezbatere diverse aspecte ale creației eminesciene.

Adică, vreau să zic, că atunci, cînd mi s-a comunicat, că voi avea ocazia să mă aflu în România, la Botoșani și chiar la Ipotești, m-am bucurat enorm de mult.

Citisem atîtea despre „Luceafărul poeziei noastre naționale”, încît vestea că voi avea prilejul să pășesc pe drumurile și cărările, pe unde a mers cîndva și Eminescu, mi s-a părut, pur și simplu, un vis.

Dar iată că a venit și ziua, cînd am sosit la podul de cale ferată peste Prut de la Ungheni. Mașinile delegațiilor noastre se opreau la un capăt și la celălalt de pod, mergeam pe jos pînă la mijlocul acestuia, unde era trasă o linie lată și roșie, ceea ce însemna
(Continuare în pag. 9)

Mihai EMINESCU

LA STEAUA

La steaua care-a răsărit
E-o cale-atît de lungă,
Că mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă.

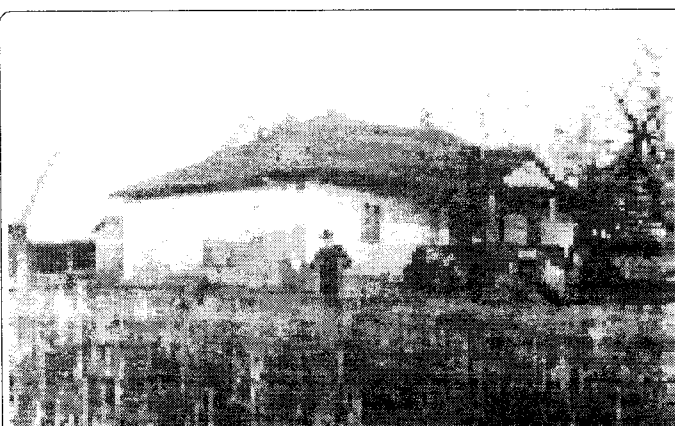
Poate de mult s-a stins în drum
În depărtări albastre.
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre.

Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie;
Era pe cînd nu s-a zărit,
Azi o vedem, și nu e.

Tot astfel cînd al nostru dor
Pieri în noaptea-adîncă,
Lumina stinsului amor
Ne urmărește încă.

eminesciene. Lucrul acesta însă nu-l puteam mărturisi nimănui, căci dorința mea de a vizita România putea fi imediat răstălmăcită de „cineva” în cu totul alt sens. Cu toate acestea, la vîrsta pe care o aveam, absolvisem deja facultatea de filologie a Universității de Stat din

Tineret „Luceafărul” din capitală, precum și ședințele cenaclurilor literare de pe lîngă redacțiile revistei „Nistru” și ziarului „Tinerimea Moldovei”, de la Universitate și de la Biblioteca „N. K. Krupskaja” (actualmente – Biblioteca Națională),

(Sfârșit. Început în pag. 8)
granița de stat, ne salutăm, făceam schimb cu delegațiile române de buchete de flori, serveam câte o cupă de șampanie, ne îmbrățișam, ne pupam chiar și, peste vreo 10-15 minute, urcam în mașina lor și făceam cale întoarsă spre Botoșani, iar ei plecau cu mașina noastră spre Fălești.

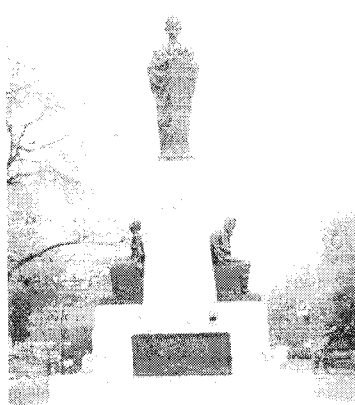
Este inexplicabil de greu să înșir pe hîrtie ce sentimente mă încercam atunci. Am trecut pentru prima dată granița în România și, în general, mă aflu pentru prima dată „peste hotare”. Am trecut prin Iași, unde aveam un văr drept de pe mamă, Dan Leancă, dar a trebuit să tac atunci și încă de vreo cîteva ori, cînd am mai fost pe la Botoșani.

... În cea de-a treia zi de aflare în România am sosit la Ipotești. Cînd am coborît din mașină, am reușit să mă conving în doar cîteva clipe că cerul aici era tot atît de albastru ca și la noi, frunzele și iarba erau tot atît de verzi, pădurea de deasupra satului era copia codrilor noștri, drumurile, cărările și praful nu se deosebeau cu nimic de ale noastre. Doar aerul mis-a

părut ceva mai proaspăt, mai curat și mai îmbătător.

Priveam cu înfrigurare de-a lungul drumului, spre porțiță, gîndindu-mă că, uite,

PE-AICI PĂȘIT-A EMINESCU...

acuş, va apărea un băiat pre nume Mihai Eminescu...

- Zdrav-stvui-te, ta-va-ri-șci, - auzii, în sfîrșit, o voce de român, dar vorbind, nu știu de ce, rusește. - Dobro pajalovati na zemliu vîdaiușcegoșea rumînskogo poăta Mihaila Āminescu, - rostise gîfîind ghidul dintr-o răsufare vorba rusească, căci venise într-o fugă de la casa memorială pînă la porțiță.

- Zi-i, mă, românește, că ăștia-s din URSS, dar nu-s ruși, ci basarabeni de-aici, din RSS Moldovenească, și vorbesc românește, - îl

corectă însoțitorul nostru oficial din Botoșani.

- A-a-a! Bine-ați venit, intrați, treceți, vă rog, - ne invită ghidul.

Am ajuns în pragul Casei-muzeu „Mihai Eminescu” de la Ipotești. Nu-mi venea să cred ochilor. Eu, care citisem atîtea de și despre Eminescu, acum studiam cu cea mai mare atenție casa, ușile și ferestrele, pragul, iarba, biserița, mormintele părinților și teiul din curtea casei sale. Sosisem la

poetului, editate la Chișinău la începutul anilor ’70 ai secolului trecut cu alfabet chirilic. Ediția respectivă avea, nu știu de ce, niște coperte negre. Am lăsat și o dedicație pe ele: „Să sperăm că va veni ziua, cînd opera lui Eminescu va fi editată în Moldova de peste Prut în grafie latină”. Am ajuns. Citim și recitim poezia lui Eminescu. În grafie latină. Deși, mulți ani de zile, mă așteptam la altceva pentru

Eminescu. Mă aflu în curtea casei sale părintești. Ceva inimaginabil, ceva de nedescris.

Am intrat în casa cu două sau trei camere, unde în fața vizitatorului apăreau cîteva exponate de epocă, masa de scris, alt mobilier, opaițul, niște cărți vechi, alte obiecte de familie... Și liniște... Era o liniște apăsătoare. Parcă undeva, la masa de scris, se afla Eminescu și medita în tăcere:

„La steaua care-a răsărit
E-o cale-atît de lungă,

Că mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă...”

Să fiu sincer, nu știu de ce, îmi imaginez că-l voi întîlni și pe poet acolo, dar nu a fost să fie. El plecase demult din casa părintească, el plecase demult în nemurire, spre stele, spre alte lumi și universuri.

La plecare, am lăsat Casei-muzeu „Mihai Eminescu” de la Ipotești un set de scrieri alese ale

cuvintele lăsate cîndva la Ipotești.

... Am mai fost după aceea la Ipotești, la Iași, la cimitirul Bellu de la București, unde-și are poetul somnul de veci, dar atît de emoționat, de zguduit și de răscolit, cum am fost la prima mea vedere a Ipoteștilor, n-am fost și nu știu, dacă voi mai fi vreodată...

P.S. Recent, m-au dus pașii pe la cimitirul din strada Armenească din Chișinău. M-a frapat fastuosul cavou al familiei Lucinschi. Mi-am amintit de lespede de pe mormîntul lui Eminescu de la cimitirul Bellu. Ce mare trebuie să fii, ca să-ți pună pe locul adormirii de veci o piatră atît de mică, și cîte merite trebuie să ai, ca la intrarea în cimitir să-ți se înalțe un cavou atît de maiestuos.

Mihai MANEA

O SĂRBĂTOARE A SPIRITULUI ȘTIINȚIFIC

prin doctorat la Academie, calificând evenimentul în cauză atât o valorificare științifică, cât și „o sărbătoare a spiritului științific”.

Organizarea acestui prestigios și important proces a făcut obiectul investigațiilor fundamentale ale cercetătorilor științifici în domeniul administrației publice, determinate de necesitatea efectuării unei analize și a unui

Deși acest subiect se prezintă ca un fenomen complex și dificil, care a suscitat până în prezent numeroase discuții, motivări și argumentări, s-a permis realizarea doar grație viabilității corpului profesional, dar în special datorită ideilor și concepțiilor profund democratice ale profesorilor universitari Mihail Platon, primul rector al Academiei, și

și autoritatea rectorului au făcut pînă la urmă posibilă recunoașterea și atribuirea de către Comisia Națională de Acreditare și Atestare a dreptului de a organiza în cadrul Academiei Seminarul științific și Consiliul Științific. Această valorificare a potențialului științific prezintă o atenție deosebită pentru savanții, cercetătorii și specialiștii în domeniu asupra cristalizării și marcării unei noi etape în dezvoltarea științei administrației publice. Totodată, este îndreptățit prestigiul Academiei, care se cuvine a fi semnalat, deoarece cei care au aspirat la actuala imagine a Academiei și pe care au pus-o de-a lungul anilor în valoare merită pe deplin omagiul tuturor celor, care știu să prețuiască o atare valoare a culturii noastre naționale.

În finalul discuțiilor s-a decis că lucrarea corespunde cerințelor regulamentare ale Consiliului Național de Acreditare și Atestare față de tezele de doctorat, membrii Consiliului științific specializat votînd pentru ca d-na Ludmila Proca să i se atribuie titlul academic de doctor în științe.

Galina MARDARE

În imagine: secvențe de la susținerea publică a tezei de doctorat

Recent, la Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, a avut loc ședința Consiliului științific specializat, prezidată de Mihail PLATON, doctor habilitat în economie, profesor universitar, academician al Academiei de Științe Sociale și Pedagogice din Moscova, în cadrul căreia doctoranda Ludmila Proca a susținut teza de doctorat cu tema: „Asistența socială - instituție distinctă a ramurii protecției sociale”. Anatol BANTUȘ, doctor în drept, profesor universitar, secretarul științific al acestui Consiliu, a punctat doar unele adevăruri considerate deosebit de importante pentru specificul și responsabilitatea pregătirii cadrelor de înaltă calificare

schimb de păreri profesionale privind dezvoltarea și democratizarea statului nostru și generării unor atitudini cu titlu de noutate științifică, constructive, necesare și utile.

Alexandru Roman, actualul rector, întemeietorul și promotorul doctoranturii, precum și ale vicerectorului, doctor în filozofie, conferențiar universitar, Corneliu Popovici, care cu susținerea

PRIN CONSECVENȚA CERCETĂRILOR

doctorale, a participat la conferințele și simpozioanele științifice naționale și internaționale, organizate în cadrul AAP. În perioada anilor 2000-2006. Aceste participări au evidențiat capacitatea doctorandei Ludmila Proca de a studia riguros literatura de specialitate și abilitatea de a sintetiza informația științifică. Nivelul profesional al autoarei, de asemenea, poate fi sesizat și din cele 11 lucrări și comunicări științifice publicate cu un volum total de 4,5 coli de autor. În rezultatul muncii depuse pe parcursul acestei perioade, doctoranda a reușit să prezinte în termenii stabiliți și în corespundere cu cerințele respective teza de doctor cu

tema: „Asistența socială - instituție distinctă a ramurii protecției sociale (aspect instituțional administrativ), o temă destul de actuală în prezent, dar foarte dificilă, din lipsa unei cercetări profunde în materia dată.

Începînd cu august 1998, activează în cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale în calitate de specialist superior în problemele asigurărilor sociale, șef al Direcției de protecție socială (1992-2000), șef al Direcției asistență socială (2001-prezent) sec. Buiucani.

În perioada dată dna Ludmila Proca a participat la elaborarea proiectelor de legi, hotărîri, regulamente, instrucțiuni ce vizează activitatea în

domeniu. De asemenea, a participat cu diverse comunicări la seminare, conferințe științifico-practice. În scopul perfecționării cunoștințelor și însușirii practicii de lucru ce ține de asistența socială a efectuat o stagiere în domeniul dat în organele abilitate din Suedia timp de două luni. În anii de studii 1998-1999 a predat disciplina Dreptul protecției sociale în cadrul facultății de drept, Universitatea de Stat din Moldova.

Actualmente, grație abilităților profesionale și atitudinii responsabile față de activitatea sa, Ludmila Proca este recunoscută ca specialist profesional în problemele asistenței sociale din republică.

Pe parcursul studiilor postuniversitare (1999-2002), iar mai apoi la doctorat (2002-2006), Ludmila Proca a dat dovadă de calitățile necesare unui cercetător științific ca: sîrguința, consecvența, inteligența, ceea ce i-au permis să treacă toate etapele studiilor de doctorat. Astfel, doctoranda a susținut toate examenele în cadrul programului de studii

În ultimele zile ale anului trecut deja în istorie a apărut de sub tipar și a fost difuzat abonatilor nr. 4 al revistei metodico-științifice trimestriale „Administrarea Publică”, editate de Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova. Ultimul număr de revistă din anul 2007 se deschide cu Decretul Președintelui Republicii Moldova, Vladimir Voronin, „Privind declararea

Moldova, doctor în științe istorice), „Considerații privind asigurarea normativă a transparenței procesului de luare a deciziilor politico-administrative” (autor – Corneliu Popovici, vicerector al Academiei, doctor în filozofie, conferențiar universitar).

Rubrica „Administrarea publică: teorie și practică” este susținută de către Mihail Platon, doctor habilitat în

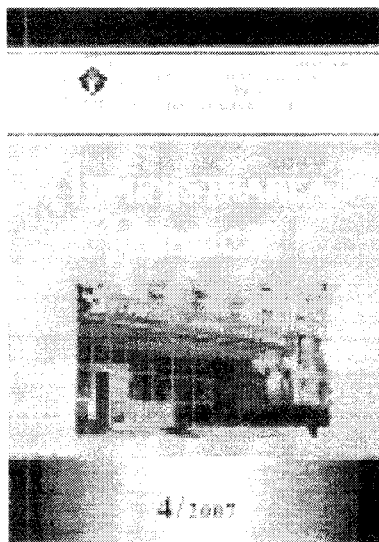
аспект)”, precum și „Sisteme constituționale semiprezidențiale: analiză juridico-politică” de Marcel și Carolina Cușmir, doctori în drept, conferențieri universitari.

Compartimentul „Economie și finanțe publice” este susținut de Andrei Blanovschi, doctor în economie, conferențiar universitar, cu articolul „Globalizarea – conținut, forme: pro și contra”, precum și de

„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”, NR.4/2007

anului 2009 drept an al sărbătoririi a 650 de ani de la întemeierea Statului Moldovenesc”.

Redacția revistei a inaugurat cu acest prilej rubrica „650 de ani de la întemeierea Statului Moldovenesc”, la care sînt inserate materialele „Formarea Statului Moldovenesc și

constituirea sistemului tradițional de administrare” (autor – Alexandru Roman, rector al Academiei, doctor habilitat în științe istorice, profesor universitar), „Pactul Ribbentrop-Molotov și Statul Moldovenesc contemporan” (autor – Victor Stepaniuc, președinte al Comisiei pentru cultură, știință, învățămînt, tineret, sport și mijloace de informare în masă a Parlamentului Republicii Moldova, membru al Biroului Permanent al Parlamentului Republicii

științe economice, profesor universitar, cu un amplu studiu, consacrat problemelor serviciului de stat și teoriei birocrăției, de Mariana Șlapac, vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei, doctor habilitat în studiul artelor, cu articolul „Orașul Chișinău în secolul al XIX-lea”, Valeriu Didencu, magistrul în drept, lector superior la Academie cu materialul „Factorii și căile de dezvoltare a activismului populației în realizarea autonomiei locale”, precum și de Dumitru Vieriu, doctor în drept (România) cu articolul „Reglementarea relațiilor de serviciu ale funcționarilor publici”.

Oleg Balan, șef Direcție administrare publică a Academiei, doctor în drept, conferențiar universitar, semnează împreună cu doctorandul Institutului de Istorie, Stat și Drept al AȘM Aurelian-Mihai Ciorobea, la rubrica „Societatea civilă și statul de drept”, articolul „Guvernarea regională și mondială în cadrul comunității internaționale”. La aceeași rubrică sînt inserate, de asemenea, materialele semnate de E.A. Kriștapovici, doctor în filozofie, conferențiar universitar la Universitatea Economică de Stat din Belarusi, „Ценностные детерминанты социальных пре-образований (историософский

Valeriu Zbârciog, doctor habilitat în economie, profesor universitar, cu studiul „Considerații privind integrarea Republicii Moldova în spațiul socioeconomic european”.

Nu lipsește nici în acest număr de revistă rubrica „Instruirea funcționarilor publici: strategii și tehnologii noi”, la care colaborează cu materialele „Demersul predării-învățării în studierea limbii străine pentru dezvoltarea comunicării orale” și „Transparența și securitatea informației” Dumitru Patrașcu, șef Direcție management public a Academiei, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Claudia Suhan, doctorandă, și, respectiv, Nadejda Vacarov, magistrul în informatică, lector superior la Academie.

Cititorii revistei vor avea posibilitatea să ia cunoștință în cadrul tradiționalei rubrici „Tribuna tînarului cercetător” cu materialele semnate de Alexei Sturza, magistrul în management, asistent universitar la Academie, și Sergiu Cogut, student la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, „Intellectualizarea societății – o nouă realitate” și, respectiv, „Un estetician pentru secole – Tudor Vianu”.

Gheorghe BĂJENARU

MIHAI EMINESCU DESPRE:

CULTURĂ

· *Cultura străină ca atare nu poate strica pe om, pentru că trece prin prisma unui caracter, a unei inimi deja formate – educațiunea, creșterea cad însă în periodul acela al vieții omenști când inima neformată încă a omului se seamănă unei bucăți de ceară în care poți imprima ce vrei. Când inima cu vârsta se-mpietrește, atunci n-o mai poți îndrepta, o poți numai rupe.*

(Educațiune și cultură. Scrieri)

· *Nivelul culturii generale a nației nu-l poate ridica nimeni cu umărul – timpul și munca umplu neajunsurile.*

(Operă politică, I. 401)

· *Aspirațiunea și valoarea polihistorismului consistă numai în conștiința fragmentară a lucrurilor; însă o sumă grămadită de așa numite cunoștințe, o memorare a unei sume de material faptic din cutare sau cutare știință e un semn care însoțește cultura, nu e însă un desemn esențial sau exponent al ei.*

· *Nici un fel de materie nu e cugetabilă, care să nu poată constitui un element al culturei; fiindcă ea nu urmărește un scop obiectiv, de-aceea ea nu are nici un teren anumit, pe care să-l împle. Și nu numai că ea nu-i mărginită la un singur teren, ci universalitatea e chiar semnul distinctiv al culturei, cel puțin fiecare (sic) al ei se măsură după măsura universalității, în care ea se mișcă.*

(Mss. 2258, f. 182)

· *Cu cât e mai cult, cu atâta-i mai nenorocit.*

(Mss. 2258, f. 218)

· *O măsurătoare a gradului de cultură este dibăcia unui popor de a substitui forței musculare agenți naturali, de a crea și întrebuința mașini.*

(Operă politică, II. 497)

EDUCAȚIE

· *Fiecăruia-i dată de natură măsura de minte, pe care a fost s-o aibă. Educația poate să dezvolte puterile minții existente, nu poate pune însă ceea ce nu-i.*

(Mss. 2258, f. 163)

· *Educațiunea are a cultiva inima și moravurile, cultura are a educa mintea. În fine, un om bine educat, cu inimă, caracter și moravuri bune, poate să fie cu un cerc restrâns de cunoștințe, pe când din contra, cultura, cunoștințele cele mai vaste, pot să fie cuprinse de un om fără caracter, imoral, fără inimă.*

(Educațiune și cultură. Scrieri)

· *A aștepta să culegi altceva dintr-un pământ decât ceea ce a fost semănat în el, ar fi o copilărie.*

(Operă politică, II. 229)

· *Pe cât educația unui popor se câștigă și se păstrează cu anevoie, tot atât de lesne se pierde și se compromite o asemenea moștenire, când se dau de sus*

exemple de neorînduială, de nedreptate, de incoerență.

(Operă politică, II. 462)

ÎNȚELEPCIUNE

· *Pe săcățuri nu se supără omul cuminte, pentru că n-are pe ce și la ce.*

(Aur. mărire și amor)

· *O casă veche, de piatră, dar cam strîmbă, e totuși bună pentru vreme de iernă și pentru nevoi decât un palat de hîrtie franțuzească.*

(Operă politică, I. 123)

· *De-ai sta să numeri foile din plăcintă, nu mai ajungi s-o mănînci.*

(Operă politică, I. 125)

· *Blocul de marmură din care-ai tăiat un Satir, nu mai e bun să tai din el Minerva.*

(Operă politică, II. 533)

· *O-nțelepciune, ai aripi de ceară!
Ne-ai luat tot, făr' să ne dai nimic,
Puțini te-nnalti și oarbă vii tu iară,
Ce-au zis o vreme, altele dezic.*

(O-nțelepciune...)

· *Nebunii lui Shakespeare sunt adevărați înțelepți.*

(Revista teatrală. Cerșetoarea)

· *Albia râului n-aude vijitul apei care o poartă.*

(apud Tribuna an. XIII, 1909, nr. 129)

Din Eminescu CUGETĂRI,
Colecția COGITO,
Editura Albatros, 1979

AVIZ

Continuă abonarea pentru prima jumătate a anului 2008 la ziarul "Funcționarul public - Государственный служащий" și la revista științifico-metodică trimestrială "Administrarea publică", publicații ale Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista
"ADMINISTRAREA
PUBLICĂ"

apare trimestrial.

Costul unui abonament:

6 luni – 60 lei 00 bani;

3 luni – 30 lei 00 bani.

Indice poștal – 76957.

Ziarul
"FUNȚIONARUL
PUBLIC"

apare de 2 ori pe lună.

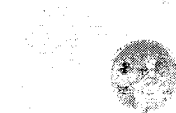
Costul unui abonament:

6 luni – 48 lei 00 bani;

3 luni – 24 lei 00 bani.

Indice poștal – 67919

la Republica Moldova

ECHIPA

REDAȚIONALĂ

Vlad CIOBANU - șef secție,
Mihai MANEA, Galina MARDARE, Ana SPATARENCO - specialiști principali,
Elena BALMUȘ - specialist coordonator, Tatiana DODON - specialist.

"Funcționarul public" - supliment la revista
"Administrarea Publică" - publicație
a Academiei de Administrare Publică
pe lângă Președintele Republicii Moldova

ADRESA
NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919

Colț de tipar 1,5. Tiraj 500.

Dat la tipar 16. 01. 2008

28-40-78

E-mail: sae@aap.gov.md

E-mail: sectia_a_aap_gov@yahoo.com